

DISPUTATIO
PHILOSOPHICA INAUGURALIS

De
SUBSTANTIA CREA-
TA IN GENERE,

Quam.

DIVINA DIRIGENTE GRATIA

In Inclita Academiâ CHRISTINâ Fennorum ex unanimi
consensu & approbatione venerande & ampliss: Facult: Philosophicae,

Magnifico Rectore

Reverendo admodum & Praeclarissimo Viro,

DN. M. MARTINO STODIO,
Lingv. PROFESS, P. Pastoreq; in Lundio Dignissimo,

Specitabiliq; Decano

Clarissimo & Consultissimo Viro,

DN. M. MICHAEL O. VVEXIONIO,
Philos, Pract. & Hist. Professore Celeberrimo,

S U B M O D E R A M I N E

Reverendi & Praecellentissimi Viri,

DN. M. NICOLAI L. NYCO-
PENSIS, Log. & Poës: Profess: Eximij Præcept.
Faut: & Promotoris sui ætatèm colendi,

Pro Magisterij in Philosoph: insignibus reportandis, placide
Philosophantium censuræ publicè subjicit

J O H A N N E S A. B A H N.

In Auditorio superiori ad diem 17. Aprilis 1647.

A B O È,

Excudebat Petrus Wald / Acad. Typogr. 1647.

ABOAE
EKOYNA
DNI NICOLAI NYCO.
PESIGE, TEG & POG; BLOFEL; BXIMI PIKECCE
TANZ OF POMOCERIS IN TERRIT COLENDI
TANZ OF TANZ OF TANZ OF TANZ OF TANZ OF TANZ OF
DNI MICHAELI O. AVEXIONIO
GREGORIUS & CAMPILLIUS GRI
GREGORIUS & HEDIGERUS CAMPILLIUS
SUG MODERATIONE
DNI MARY STUDIO.
MADONNE RECCE
DNI SATANIA CREA

THESIUM
In Nomine S. S. Triados
PRIMA.

Quamvis ob rerum sciendarum, cum multiplicitate, tum varietatem, ad exactam & accuratam earundem cognitionem difficilime, licet impigerimi Naturæ ventilatores, pervenire potuerint, nam Pectora sape gravis mortalia detinet error.,
Et quævis oculos fallere causa potest.

Non tamen totum irritò conati sunt opere, cum tot tantaque præclara, leclugè ac meditatione non indigna, eximiorum in hac Palæstra desudantium Heroùm extant & appareant vestigia: & quorum viridario & ego, ut muneri mihi delegato satisfacerem, aliquid excerpere non inconveniens duxi.

II. **Q**um autem de materia utili ac ventilatione dignâ cogitarem, oblatus est nobilis ille quamvis vulgaris versiculus:

Summus Aristoteles, trutinando cacumina rerum,
In Duo divisit quicquid in orbe fuit.

Quo Disticho continetur Analogica, universalis, Entis veri & realis conceptus, per sua inferiora contractio, quâ omne ens finitum per substantiam & accidens verè primò contrahitur, ac certis quasi cancellis includitur.

III. Deprebenduntur enim in omnibus creatis, quædam ijs inhærentia, quibis remotis res nihilominus subsistunt: illa Accidentia salutari; hæ substantiæ audire solent. Accidente itaq; suo tempori & loco relicto, Substantiam primam Entis speciem, seu modum potius specificum, pro ingeniali modulo tractandum nunc temporis sumsi.

IV. Verum cum usus vocis in rei perceptionem provehat, ut loquitur Scaliger, non abs re me factum arbitror, si Substantiæ naturam per Onomatologiam & Pragmatologiam, quarum illa Definitionem Nominalem; hæc Realem cum Divisione & subjunctis proprietatibus ostendet, proposuero.

V. Definitio Nominalis hac tria ordine proponet: Etymologiam scilicet, Homonymiam & Synonymiam.

VI. Etymologiam quod attinet, notum est Substantiam derivari, alijs 1. Absolutè à substendo, quod non egeat alio quo fulciatur. Alijs 2. Relatè à substendo, quod substet 1. Accidentibus ut subjectum; 2. Superioribus ut inferius, prior modus hujus loci proprius.

VII. Homonymiam quod concernit sumitur substantia vel populariter vel Philosophicè. Priori modo significat 1. Res familiares & quævis bona. 2. Subjectum tractationis & argumentum dicen-

dicendi. 3. Essentiam rei, sic definitio dicitur indica-
re substantiam rei. 4. Ens verum & Reale, sic op-
ponitur apparenti, ut in lib. de mundo. Hinc Chy-
mici substantiam dividunt in fixam & fugitivam,
qualis est argenti vivi. 5. Substantias tantum pri-
mas, & incompletas & completas; Unde Plato mo-
lem inconditam substantiam dicit, Arist. l. 4. Meta. 6.
tandem pro intelligentijs seu formis puris capit.

VIII. Posteriori autem modo denotat 1. Genera-
lisime, Ens omnium primum, quātenus illi propor-
tione quādam convenire potest. 2. Strictè, Substan-
tiām creatam, accidentibus, quibus opponitur, sub-
stantem, & hæc acceptio hujus loci propria.

IX. Synonymiam variae appellationes suppedit-
tabunt. Sic Latinis, substantia alio nomine latè
sumpto subsistentia dicitur. Græcis, Ufias, Hypo-
staseos & Hyphistamēnu nomine venit. Hebræis
Etsem & Atsmut quasi robore prædita vocari so-
let. Tantum etiam de Onomatologia: Restat Prag-
matologia.

X. Pragmatologia absolvitur Definitione Re-
ali, Divisione & Axiomatibus. Definitio itaq;
Realis talis haberipotest:

XI. Substantia est Ens reale per se subsistens,
completum & Accidentia sustinens. Cujus de-
finitionis nota:

XII. Subjecti seu antecedentis præcognitio-
nem ex dictis haberi posse; Prædicati v. seu conse-
quentis in data definitione rationes in infrâ sequenti-
bus, thesibus, ulterius explicari necessum esse.

XIII. Cum itaq; Substantia vicem summi ge-
neris in suo ordine sustinens, superius non agnoscat
genus, non accuratam & perfectam definitionem, sed
descriptionem aliqualem saltem hic habet. Et poni-
tur generis loco, conceptus generalis analogicus
Ens scilicet, quod ad modum generis analogi ad sua in-
feriora contrahitur.

XIV. Ens itaq; non est substantiae Genus mere
Æquivocum: cum 1. non nomen saltem, sed &
essentiam substantiae & Accidenti communicet.
Et 2. admittat contradictionem quod æquivoca-
non faciunt. Benè enim dicitur pratum ridere &
non ridere; male v. Accidens Ens & Non Ens
salutatur. Accidentia tamen nonnunquam Non En-
tia, i.e. respectu substantiae imperfectiori modo En-
tia appellari impropriè solent.

XV. Nec est mere & absolutè Univocum: cum
essentiam cum inferioribus non æquè primò com-
municet. Non enim de Analogia & Univocatio-
ne ex inæqualitate dignitatis; nec ex præciso
cummuni conceptu; sed ejusdem conceptus à suis
inferioribus participatione, num scilicet hæc æquè
primò vel inæqualiter fiat? Judicandum est.

XVI. Analogum itaq; esse relinquitur. Nec
hoc per proportionem, quod in nudâ similitudine
con, istens, de posteriori analogato, non nisi per tro-
pum impropriè dicitur: Sed per attributionem.
Et quidem non extrinsecam (*nudam sc.*) denomi-
nat onem, sed intrinsecam (*definitionis sc. Et essen-
tiæ*) communicationem, Quorum posterius,
prius quodammodo includit. Hinc liquet Analogū
posse secundum quid dici à equivocum tanquam ab u-
no ad unum; nec non posse vocari Univocum cum
aliquo modo ei vicinum sit.

XVII. Additur Et in Definitione vox Reale, ut
discrimen constituantur inter Ens verum Et fictum
ut Et Rationis quorum illud revera est & existit;
istud ut & hoc non nisi Objectivè in intellectu sunt.

XVIII. Differentiam constituit Tò per se sub-
stere, hoc enim formalis ratio substantiæ est, sicut
namq; accidentium est inesse Et inhærentia sive
in existentia: ita substantiæ est per se esse Et sub-
sistenter. Et commodissime exponitur Negative,
per non esse in alio tanquam subjecto. Nihil aliud
igitur intendit Tò per se subsistere, quam modum
existendi determinatum per se, & sine dependen-
tiâ à subjecto si forte inesse dicatur, i.e. non inha-
teat alteri, nec subjectetur alteri sine quo existere
non possit.

XIX. Quæ ut eò melius percipientur placet addere explicationem, quo dupliciter res aliqua per se subsistere dicatur: Item quod requisita necessaria sint, ut aliquid dicatur esse in subjecto.

XX. Dicitur a. quid per se subsistere quintuplici Ratione: 1. Originis, sic Ens independens, solus Deus per se existit. 2. Compositionis, sic Ens simplex dicitur per se existere. 3. Conjunctionis, sic causa solidaria dicitur per se causa. 4. Causalitatis, sic causa per se propriâ vi agens Ens per se dicitur. 5. Inhaesionis sic Ens nulli ut subjecto inhærens dicitur per se esse. hic quod postremus modus per se esse hoc impræsentiarum quadrat.

XXI. In Subjecto ut quid esse dicatur requiruntur hæc: 1. Ut sit in aliquo, sic doctrina in homine. 2. Ut non sit pars ejus cui inest, sic nec est doctrina. 3. Ut non cum eo cui inest constituat unum per se. 4. Ut sine tali inessendi modo omnino esse nequeat.

XXII. His probè intellectis, facile quoque intelligitur per Tò per se subsistere non tolli vel everti:

1. Esse ~~in~~ suis causis, omnis enim substantia, suas agnoscit causas, Et quidem 1. Externas, efficientem & finem ipsum Deum, à quo & propter quem omnia. 2. Internas, ipsa principia essentialia seu substantialia & præterhas dictas causas, alio aliquo ente substantia, ad suum esse essentiae non indiget.

XXIII. Notandum tamen subsistentiam nonnunquam concretivè & hypostaticè, pro ipso subsistere; interdum v. Abstractivè & illimitatè pro essentia accipi.

XXIV. Nec 2. Exertitur Coexistentia cum alio: substantia enim sine alio, aut separata, non existit, quamvis per Tò separabile ab accidentibus distingvatur, ut Scheck, citante Hunnio loquitur.

XXV. Nec 3. Inexistentia, ut in toto, evanescatur: Elementa enim in mixtis; in muro lapides, in animalibus ossa reperire licet. Nec inexistentia generis in specie & hujus in individuo: substantiae n. alteri Enti, non consecutivè sed (ut substantiae secundæ) constitutivè insunt, ut ait celeberrimus Hunnius ex Timplerio. Nec existentia locata in locante: cum homo in aëre subsistens substantiam tamen non amittat.

XXVI. Additur præterea in Definitione completum; ut secernatur substantia incompleta, à substantia prædicamentali, illa enim in Prædicamento locari directè non potest. Hinc Scheibl: ex mente Thomæ distingvit inter subsistentiam quæ convenit alicui ut Quod sc. substantiae completa; & ut Quo sc. incompleta.

XXVII. Ultimò inseritur quoq; quod sustineat accidentia, ut distincta eßet à substantia infinita: Hæc enim nullorum accidentium ob simplicitatem capax; Finita autem datur nulla, quæ accidentibus vel corruptivis, vel perfectivis destituatur, adeò ut Zabarella totam substantiæ essentiam in eo constitutam esse

esse arbitretur, quod sustineat accidentia, lib. 2. de
med. demonstr. cap. 29.

XXVII. Peracta sic Definitione Nominis &
Rei, ad Alteram Pragmatologiae partem scilicet Di-
visionem descendendum. Estq; Divisio Substantiae
duplex una Realis, altera v. Notionalis seu Logica.

XXIX. Realiter est substantia vel corporea, vel in-
corporea. Incorporeum hic, non pro simplicissimo, o-
mnisq; compositionis experte: Sed pro eo quod composi-
tionem ex materiâ & formâ respuit accipitur. Corpus
item hic non generaliter pro Ente; nec pro quantitate
trinè dimensâ; nec pro altera compositi parte materiâ: s^z
sed pro substantia completa sumitur. Incorporea illa,
substantia dicitur alio nomine Spiritus. Ubi iterum nota-
dum per spiritum hic non simplicissimum, nec corpus
subtile, sed substantiam materiæ veræ ac formæ exper-
tem intelligi. Definiuntur autem hoc modo:

XXX. Spiritus est substantia finita, molis ma-
teriæ expers. Hujus proprietates inter Axio-
mata inveniuntur.

XXXI. Corpus est substantia composita ex
materiâ & formâ. Hujus aliquot affectiones
infra sequentur.

XXXII. Corpus ulterius subdividitur in simplex
& mixtum: Hoc iterum, in imperfectè & perfe-
ctè mixtum: Hoc vicissim, in inanimatum & ani-
matum: Hoc denuò, in non sentiens & sentiens:
Hoc tandem, in irrationale animal & ratione præ-
ditum

ditum: Quod ultimò sua complectitur individua
aliàs substantie primæ dictæ.

XXXIII. Seqvitur nunc Divisio substantiae no-
tionalis seu logica. Et sic est Substantia vel secun-
da vel prima; Hæc singularis, universalis illa alio
nomine indigitatur.

XXXIV. Universalis est quæ universaliter
concipitur: seu quæ de subiecto dicitur, in subje-
cto autem nullo est. Et nihil aliud significat
quam genera & species.

XXXV. Singularis est substantia reverè exi-
stens, conditionibus individuantibus contracta,
& ad plura supposita incomunicabilis: seu quæ
neq; de subiecto dicitur, neq; in subiecto aliquo
est. Significat solum individua, quæ modò Sup-
positi, modò personæ nomine veniunt.

XXXVI. Suppositum est substantia prima,
completa & incomunicabilis.

XXXVII. Persona est substantia singularis in-
telligens, in communicabilis, (non naturæ sed
alteri personæ) non sustentata ab alio, nec (ad-
ditur ob animam hominis cùm non sit persona)
pars alterius. vel brevius cum definitur sic: Per-
sona est suppositum intelligens.

XXXVIII. Tantum etiam de alterâ Pragmato-
logiæ parte, sequitur tertia & ultima exhibens

proprietates seu affectiones vel axiomata quædam generalia. Sequuntur itaq;

AXIOMATA DE SUBSTANTIA:

XXXIX. 1. Substantia non est idem cum Accidente, *Toto enim cœlo distant, quamvis enim Accidens cum suo subiecto unum numero fiat, interim tamen cum substantia non est confundendum Scal.* itaq;

XL. 2. Substantia nulla est in Subiecto, *Cum per se subsistat illa: Et in nullo subiecto inhaesione, sine quo subsistere nequeat. De hisce videatur etiam suprà thesis 21.*

XL. 3. Omnis etiam substantia hoc aliquid significare videtur. *Ubi, Tò Hoc Aliquid coniunctim vel divisim considerari potest: Si illud solis tribuitur substantijs primis; Et tum requiritur ut sit 1. Substantia, 2. Singularis, 3. completa. Sin hoc universaliter verum, qualibet namq; substantia erit aut Hoc, id est singularis aut aliquid, i.e. universalis. Nec tamen*

XLII. 4. In sensus incurrit. *Immediatè scilicet, alias res ipsa visa in oculo, auditæ in aure esset; ad datur quod absurdius, res unica à pluribus visa, in omnium simul esset oculis: Mediante tamen Accidente, & quidem colore videtur; sono auditur; qualitatibus tactilibus tangitur, &c.*

XLIII. 5. Accidentibus igitur omnibus, nulla substantia caret. *Hæc enim* accidentaliter perficiunt; *hæc instrumenta illius, unde* & sine qualitate substantia agere non dicitur.

XLIV. 6. Nulla itaq; est substantia, quin sit & possit aliquid vel agendo vel patiendo. *Illud immanenter absq; Accidentium ope efficere potest;* principaliter tamen per illa in actione transeunte; *aut enim ipsa est forma (que æctuosa) aut formam,* per quam constituitur, habet: *Hoc ut subjectum recipiens materia scilicet.*

XLV. 7. Omnis autem substantia prior accidente, *Et quidem prædicamentali, non autem quovis sed suo;* 1. Definitione, *cum hoc ab illa dependeat.* 2. Naturâ, *cum illa hoc prior.* 3. Cognitione, à priori scilicet. 4. Tempore disiunctim sc. quoad separabilia. Ergo

XLVI. 8. Substantia non producitur nisi à substantia. *Alias enim aut ex nihilo, unde nihil naturaliter; aut ex Accidente, quod non fieri potest, cum hoc, 1. illâ posterius, 2. à substantia actionem habeat, & 3. suo effectu longè deterius esset.* Adde quod ne mille quidem Accidentia, ob debilem suam entitatem, uni producendæ substantiae sufficere possint. Inde & sequitur quod dicitur.

XLVII. 9. Substantia non recipit magis & mi-

nus. Cum omnes substantiae aequabiliter de essentia substantiae participant, e. quia substantia, vel ratione suae essentiae non intenditur nec remittitur: ratione Accidentium autem quibus praedita, secundum magis & minus denominatur substantia. Recipit quoque dici major & minor. Hinc porro illud,

XLVIII. 10. Substantiae nihil contrarium. Terminus enim contrarietatis est qualitas; Substantiae igitur quia substantia, nec Accidentia propriè & immediate; nec substantiae cum non in subjecto, contrariari possunt. Hinc tamen sequitur, cum sit subiectum, etiam

XLIX. 11. Substantia recipit contraria compassibilia scilicet, & in gradibus remissis. Iis enim quae à natura inseparabiliter insunt ne quidem ad momentum carere potest, sic namque iussit creator, ut docet moneta Lippius.

L. 12. Substantiae secundæ univocè de primis praedicantur. Cum enim nihil aliud sunt quam genera & species, de inferioribus essentialiter, in actu exercito & casu recto secundum nomen & definitiōnem praedicantur. Hinc Crell. in Isag. log. p. 27.

LI. 13. Substantiae primæ secundis nobiliores sunt. Illæ namque harum ut & accidentium fulcræ ac fundamenta sunt; hæ ab illis quoad subsistētiā dependent. Unde quoque

LII. 24. Destructis substantijs primis nihil est reliquum. Scilicet in totâ suâ latitudine, sic enim nec substantiæ secundæ, hæ namq; ab illis quoad subsistentiam; nec accidentia, quæ illis insunt, super erunt. His sic positis delibanda veniunt

A X I O M A T A D E S P I R I T U :

LIII. 1. Omnis Spiritus substantiam corporalē simplicitate superat. Cum enim ex materiâ & forma physica compositus non sit, Est

LIV. 2. Incoporeus, materiae molem non agnoscens, & proinde nec

LV. 3. Quantus, quantitate propriè dictâ & extensuā, hæc namq; quantitas materiae soboles, eiq; coeva statuitur. Unde &

LVI. 4. Insensibilis, cum nec quantitate nec alijs Accidentibus sensibilibus gaudeat. Quod autem intellectui notus, est ab ipsis substantia, quæ à potentia per operationem a posteriori cognoscitur. Hinc quoq;

LVII. 5. Indivisibilis, quâ enim ratione non quantus divideretur? Intelligibiliter tamen (ut ita dicam) spiritus, non quâ spiritus, sed quâ talis corpori immersus, mente quantus & per consequens divisibilis concipi potest. Ex hoc fuit quod sit etiam

L.VIII. 6. Illocalis, Physicè scilicet, quod enim non est quantum loco Physico opus non habet, quantitas enim hunc requirit. Et per consequens est.

LIX. 7. Immobilis, motu videlicet Physico, hic namque ad actum suum secundum quantitatem & locum prærequirit. Hinc sequitur quod spiritus,

LX. 8. Nullus est generabilis & corruptibilis, Generari namque nihil aliud est quam juxta benedictionem divinam cum materia propagari, quod corporum est sublunarium: Corrumpi potest non absolutè & ab intrà sed ad summi creatoris nutum & ab extra. Unde tandem

LXI. 9. Spiritus non generat alium spiritum, Cum corpore destitutus corporum vicem hac in parte sustinere nequeat. Sic itaque hisce prælibatis progedior ad

A X I O M A T A D E C O R P O R E :

LXII. 1. Omne corpus quantum est. Constat namque suâ dimensione, certo definitur numero, & partes extra partes habet. Hinc etiam

LXIII. 2. Continuum in se & alteri si jungatur contiguum audit. Omne enim corpus continuum est. Et

LXIV. 3. Divisibile, quod inde patet quia habet partes omne corpus non essentiales tantum sed & integrantes seu quantitativas. Hinc iterum

LXV. 4. Sensibile, habet enim quantitatem & alia accidentia sensibilia proxima, per quæ sensui obij-
citur. Hinc vicissim

XXVI. 5. Nulla datur corporum penetratio.
Quod n. sensibile, corporeum ; quod corporeum, quan-
tum ; quod quantum, continuum ; continuum autem
quà unum & continuum non potest penetrari ab alio
eiusdem naturæ. Et porrò

LXVII. 6. Corpus in corpore non est. *Quo-*
modo enim corpus unum corpori alijs quod penetrari ne-
quit inheret? Additur tandem

LXVIII. 7. Ex corpore spiritus fieri non po-
test. *Causa namque effectu deterior esse nequit, spiri-*
tus autem omnis corpore longè nobilior. Nec ex spi-
ritu ut *spiritus e& tenus & absolutè corpus fit, ita ut*
spiritus esse desinat.

Hæc quoque nunc temporis de substantiæ creatæ
in genere, Definitione, Divisione & proprieta-
tibus sufficere facile videntur : JEHOVÆ ex-
ercituum, omnium rerum creatori, conservatori &
moderatori, sit laus & honor gloria in secula peren-
nis, Amen.

SUPER PONDIA:

i. Peccatum originale substantia non est.

2. Anima rationalis est tota in toto, & tota in
qualibet totius parte.

P A R A D O X A :

1. Ex non substantiâ, substantia fieri potuit.
2. Ex duabus substantijs, una coalescere potest,
3. Corpus in corpore esse posse, distincte non du-
bitatur,

In Honores Novos

Præstantissimi ac Humaniss: Iuvenis-Viri,

DN. JOHANNIS BAHNI

Nylandi, Candidati Philosoph. meritissimi, popula-
ris atq; amici multum honorandi;

Quamvis diffundant sese rivi rationis

Ac penetrent montes, in via tے squa petant,

Et longè, lateq; qvidem rus omne peragrent;

Se tamen in binis fontibus exonerant:

Ex horum alterutro potiori, gutture promit

Docto, quam Doctis exhibet, ipsus aquam;

Lympha mineralis non est præstantior istâ,

Quam JANNES præstans præbabit ore tibi,

Præbuit hanc illi modò, fons, Substantia dictus,

Accidit huic fonti, qvicq; id is alter habet.

Culmina dum scandis Parnassi, clare JOANNES,

Æstum fons vitæ temperet ipse tuum;

E quo

*E quo dimantent, vorco, Substantiæ abundè
Quas olim virtus expetet inde, tibi!
Interea Patri dum prodes filius, æque
Fac profis Patriæ, Sympatriota, tuæ:
Sic nova te tellus fidum colet usq; colonum,,
Parsq; tibi Terræ cedet amica Novæ.*

F. L. Mq;

*S A M U E L Hartmann/
Schol, Ab. Rector.*

*Literis & moribus Præstantissimum Iuvenem Virum,
DN. JOHANNEM BAHNI
Philosophiæ Candidatum Studiosissimum, &
Amicum Dilectiss. Pro Gradu Magisterij con-
sequendo, pulcherrimè disputantem:*

*U*nus bona fortuna splendescunt solis ad instar.,
Sublimantq; suum Cultorem, laude perenni,
Ad summos, quos hæc ætas miratur, honores:
Sic citò præcipitant illum, veniente ruinâ,
Cum fortuna diu faciem non servet eandem.,
Ait animi Bona perpetuò nos concomitantur.,
In quibus & terræ, datur & possessio Cæli:
Hæc bona tu sequeris mentis Dilectæ JOHANNES,
Dum discurrendo, quid sit Substantia rerum,
Queris vel quotplex animo disquiris acuto.
Ergo magisterij tibi decernentur honores,

Qui tibi felices contingant atq; salubres,
Ille Deus faxit, summo qui præsit Olympo.

Hic se de venerabatur

P E T R U S P E T R I
Fac. Phil. Adjunctus.

Viro - Iuveni,

DN. J O H A N N I B A H N /
morum elegantia & literarum Præstantiam ornatissimo,
Præceptor Dilectiss. & Philos. Candidato Doctiss.,
Pro Gradi Magisterij eruditè disputaturo.

Desseris egregie rerum Substantia quid sit,
Illa quot atq; quibus sit capienda modis.
Hoc dum Præceptor peragis Dilecte JOHANNES,
Paucis post dantur florida ferta tibi.
Sit tibi proficuus labor nec irritus unquam,,
Serviat ut Domino mens tua docta suo,
Serviat & Patriæ nostræ tua lingua diserta,,
Quo vigeant veri dogmata pura Dei.

Hæc paucula occinebat

ISAACUS SVENONIS VIGELIUS

Errata quadam pro quibus legatur:

Thef. 1. 1. Quum.

5. 1. 1. hæc.

15. 1. 5. communis.

18. 1. 1. subsistere.

44. 1. 5. aduersa.

54. 1. 4. Incorporeus.

Thef. 3. 1. in. 1. qvibus.

11. 1. 1. per.

16. 1. 7. communicationem.

18. 1. 9. inhæreat.

20. 1. 1. per se.

63. 1. 2. enim.